แผนเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร AFRICAN SWINE FEVER

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร

ลักษณะของโรค

โรคสัตว์อุบัติใหม่

- ไม่มียารักษา
- ไม่มีวัคซีนในการใช้ป้องกันโรค
- สุกรที่ติดเชื้อจะมีอัตราการตายสูง
- เชื้อมีความคงทนในสิ่งแวดล้อมสูง

Activa
Go to S

โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African swine fever)

- เป็น**โรคไวรัส**ที่ระบาดเฉพาะในสุกร
- หากเกิดโรคจะทำให้ตายเป็นจำนวนมาก
- ยังไม่มีวัคซีนและวิธีการรักษาที่จำเพาะ
- **เป็นโรคที่ไม่ติดต่อสู่คน**
- เชื้อไวรัสสามารถอยู่ในสิ่งแวดล้อมหรือซากได้นานหลายเดือน
- ประเทศที่มีการระบาด จะมีผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจและสังคม

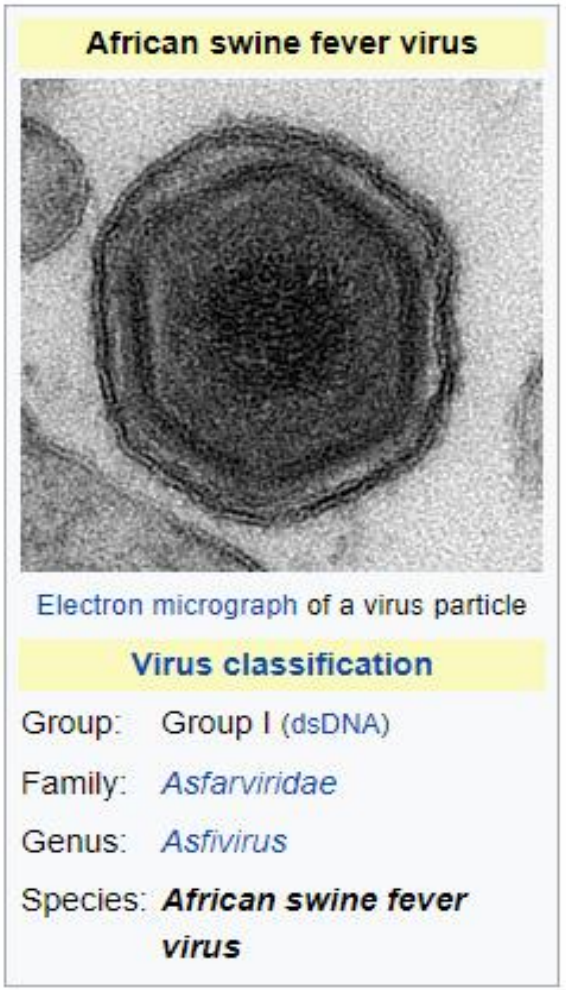

อาการของโรค African swine fever

- ตายเฉียบพลัน มีไข้สูง
- ผิวหนังแดง จุดเลือดออก รอยช้ำ โดยเฉพาะใบหู ท้อง ขาหลัง
- มีอาการทางระบบหายใจ ทางเดินอาหาร
- มีอาการแท้งในทุกช่วงของการตั้งท้อง

อาการของโรค African swine fever

- พบทุกกลุ่ม และทุกช่วงอายุ
- อัตราการป่วย 100%
- อัตราการตาย 30-100%
- ในลูกสุกร อัตราการตายสูง 80-100% ภายใน 14 วัน

การติดต่อของโรค African swine fever

- สัมผัสสิ่งคัดหลั่งของสุกรป่วย
- การหายใจเอาเชื้อเข้าไป
- การกินอาหารที่มีเชื้อปนเปื้อน
- การโดยเห็บที่มีเชื้อกัด
- สุกรป่า สามารถเป็นพาหะได้
- เสื้อผ้า อุปกรณ์ที่ปนเปื้อนเชื้อ สามารถแพร่กระจายไวรัสได้

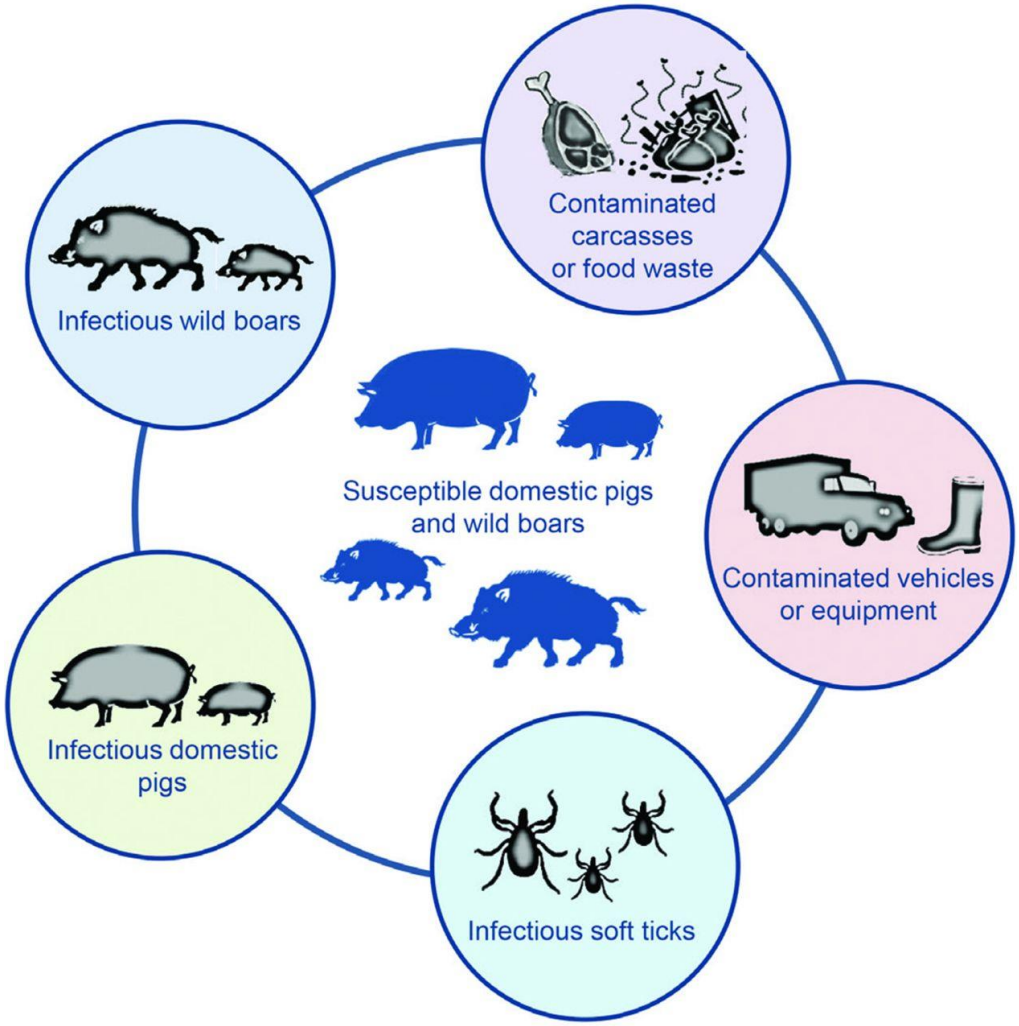

การติดต่อของโรค African swine fever

- การเคลื่อนย้ายสัตว์-ซากสัตว์ภายในภูมิภาค
- เชื้อปนเปื้อนไปกับคนและอาหารที่เป็นผลิตภัณฑ์จากสุกรที่ยังไม่ผ่านการปรุงสุก

สถานการณ์โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

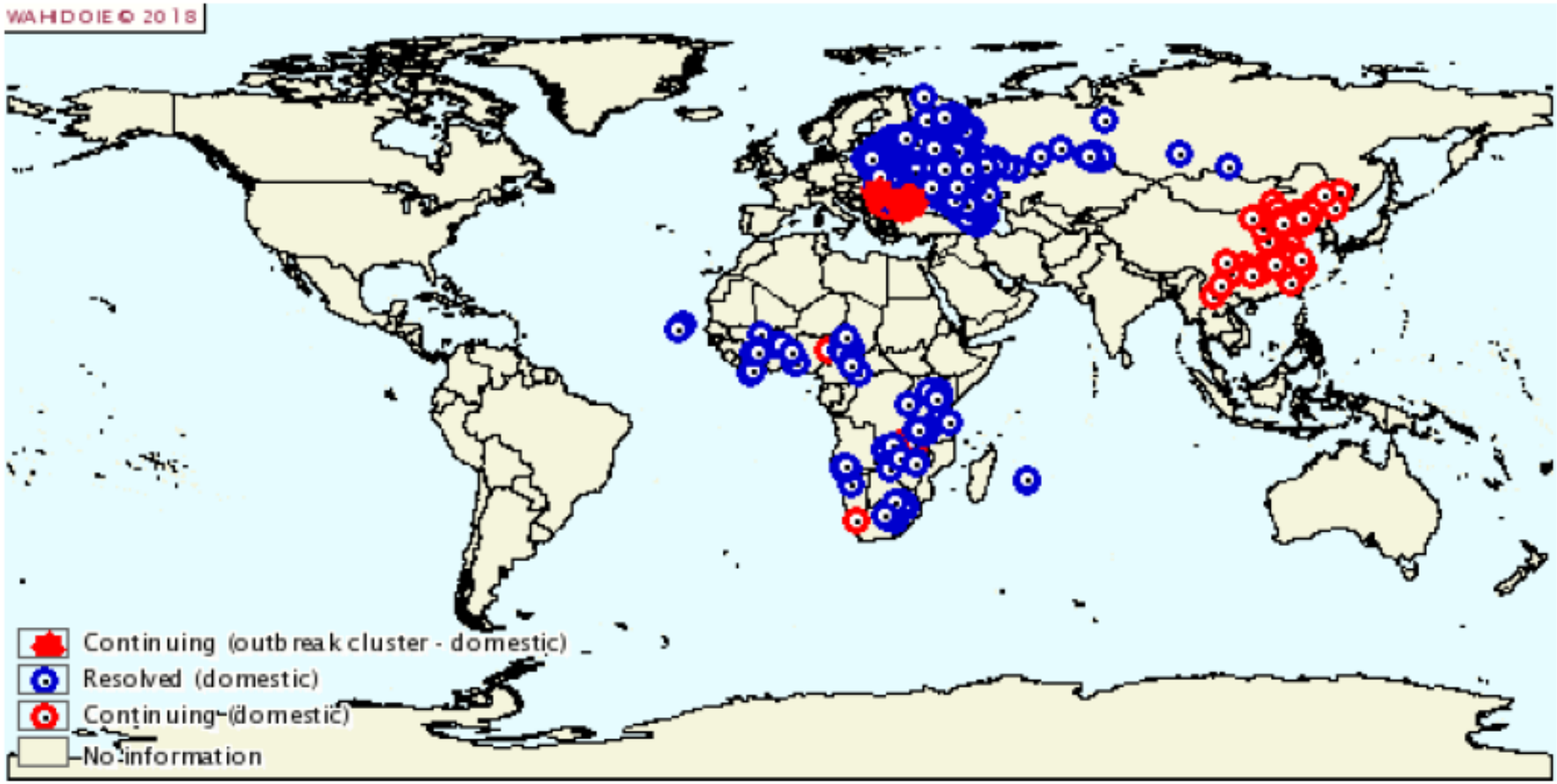

การระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรในทวีปเอเซีย

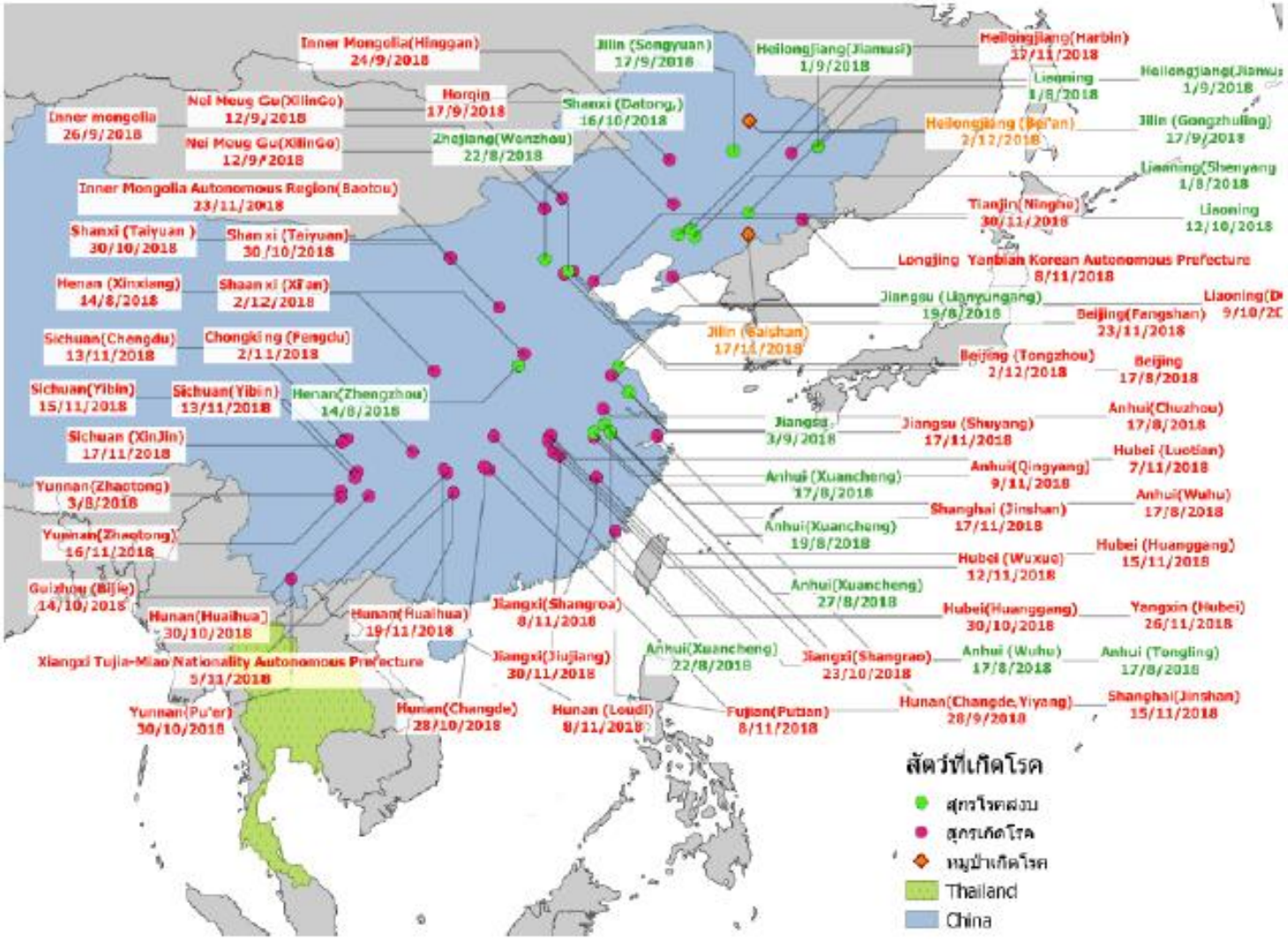

รายงานตรวจพบเชื้อ ASF ในผลิตภัณฑ์สุกร ณ สนามบินอินชอน ประเทศเกาหลีใต้

- เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2561 กระทรวงเกษตรประเทศเกาหลี ตรวจพบเชื้อ ASFV ปนเปื้อนใน**กุนเชียง**และ**เกี๊ยวหมู**ที่ผู้โดยสารนำเข้ามาจากมณฑลเหลียงหนิง
- จากการตรวจพบครั้งนี้ ทำให้เกาหลีใต้เข้มงวดมาตรการสนามบินรวมทั้งสุนัขดมกลิ่น และประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือผู้โดยสารให้งดนำเข้าผลิตภัณฑ์สุกรจากประเทศที่มีการระบาดของ ASF

รายงานตรวจพบเชื้อ ASF ในผลิตภัณฑ์สุกร ณ สนามบินภูเก็ต ประเทศไทย

- เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2561 กรมปศุสัตว์ โดยด่านกักกันสัตว์ ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ได้ตรวจยึด**ซาลามี่**และ**ไส้กรอก**จากนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาจากเมืองเฉิงตู
- ผลิตภัณฑ์ที่ตรวจยึดได้ในครั้งนี้พบว่ามีการปนเปื้อนสารพันธุกรรมของเชื้ออหิวาต์แอฟริกาในสุกร
- ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยได้ตรวจยึดผลิตภัณฑ์จากสุกรที่มีการปนเปื้อนสารพันธุกรรมของเชื้อฯ จากนักท่องเที่ยวทั้งหมด 3 ครั้ง จำนวน 9 ตัวอย่าง

พบการระบาดในประเทศเวียดนาม

- วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2545

กรมอนามัยสัตว์ กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบท ประเทศเวียดนาม

ได้จัดงานแถลงข่าวอย่างเป็นทางการในเวียดนาม และพบว่ามีการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF) ในพื้นที่**จังหวัดฮุนเยนและไทบินห์**

มาตรการควบคุมการระบาดในประเทศเวียดนาม

กระทรวงเกษตรและการพัฒนาชนบท (MARD) ได้สั่งหน่วยงานส่วนกลางท้องถิ่นและท้องถิ่นในทุกระดับ

- ทำลายสุกรในฟาร์มทั้งหมด
- ทำความสะอาดทั่วไปน้ำยาฆ่าเชื้อฉีดพ่นอย่างต่อเนื่องสำหรับครัวเรือนที่มีโรคระบาดการเข้าถึงถนนและโรคระบาดและพื้นที่เสี่ยงสูง
- จัดตั้งเขตกักกันอย่างเร่งด่วนโดยมีการจัดการด้านการขนส่งการฆ่าและบริโภคเนื้อหมูอย่างเข้มงวดในพื้นที่ระบาด

พยากรณ์พื้นที่เสี่ยงเกิดโรคอหิวาห์แอฟริกาในสุกร

สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การวิเคราะห์หาพื้นที่เสี่ยงของโรคอหิวาห์แอฟริกาในสุกรในทวีปเอเชีย และประเทศไทย

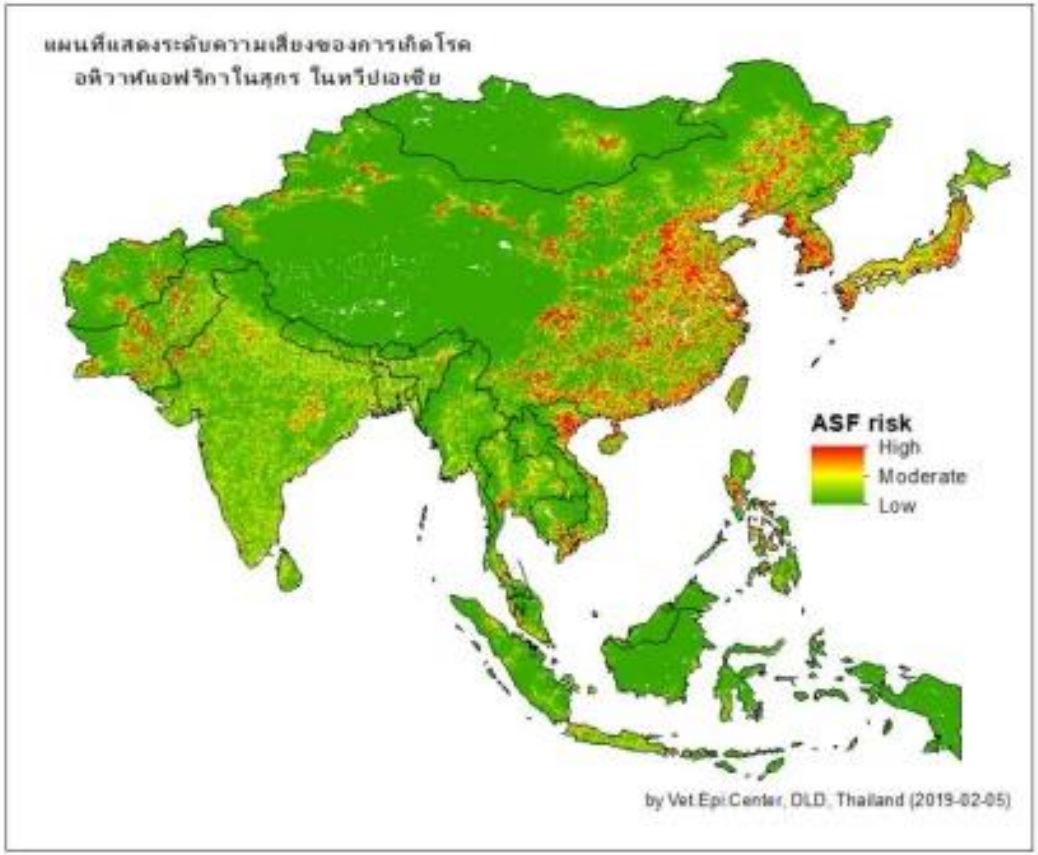

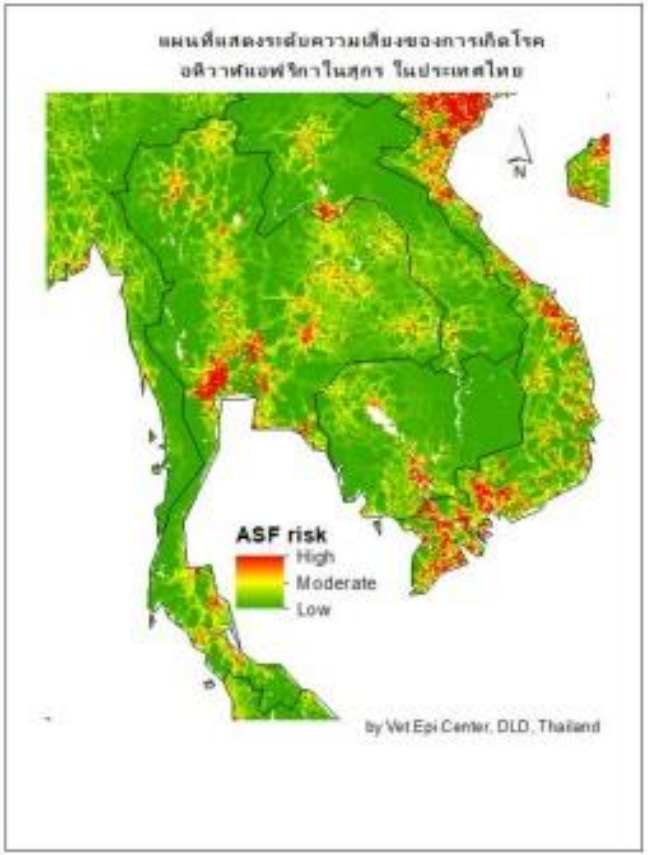

สีแดง-มีความเสี่ยงสูง **สีเหลือง**-มีความเสี่ยงปานกลาง และ **สีเขียว**-มีความเสี่ยงต่ำ

การประเมินความเสี่ยงเชิงพื้นที่

- ระยะทางถึงชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน
- ระยะทางถึงโรงฆ่าสัตว์และความหนาแน่นของโรงฆ่าสัตว์
- Port of entries ต่างๆ
- ปริมาณการเคลื่อนย้ายสุกร
- ปริมาณสุกรรายย่อยและมีการเลี้ยงด้วยเศษอาหาร
- ความหนาแน่นของสุกร
- สถานที่เลี้ยงสุกรเพื่อการท่องเที่ยว
- อื่นๆ

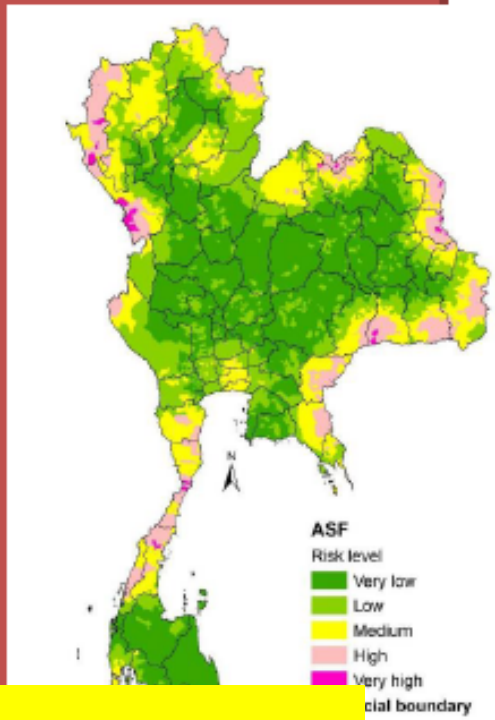

จังหวัดสกลนคร เป็นจังหวัดพื้นที่เสี่ยง ลำดับที่ 16 จาก 25 จังหวัด

แผนที่แสดงให้เห็นว่า

- พื้นที่บริเวณตอนเหนือของประเทศเวียดนามมีความเสี่ยงสูงที่จะรับเชื้อจากประเทศจีน (ซึ่งในวันที่ 20 ก.พ. 2562 เวียดนามได้รายงานการพบโรคไปยัง OIE) และเป็นไปได้ที่โรคจะระบาดไปยังพื้นที่เสี่ยงสูงอื่นๆ เช่นทางตอนใต้ของประเทศ หรือระบาดข้ามไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป.ลาว ซึ่งมีพื้นที่เสี่ยงสูงตรงนครหลวงเวียงจันทน์หรือแคว้นจำปาสัก หรือแพร่เข้าประเทศกัมพูชาตรงบริเวณกรุงพนมเปน และรอบๆโตนเลสาบ
- หากโรคแพร่ระบาดเข้าประเทศไทยได้ จังหวัดที่มีความเสี่ยงสูง (มีพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดโรคมากกว่า 50%) เรียงจากมากไปหาน้อย จำนวน 25 จังหวัด ดังนี้ ราชบุรี, กาญจนบุรี, นครปฐม, สุพรรณบุรี, ขอนแก่น, สงขลา, อุบลราชธานี, สมุทรสาคร, นครสวรรค์, สระบุรี, สมุทรปราการ, ชลบุรี, สุราษฎร์ธานี, ลพบุรี, นครราชสีมา, สกลนคร, ระยอง, เชียงใหม่, อุดรธานี, ฉะเชิงเทรา, ชัยนาท, ชัยภูมิ, มหาสารคาม, หนองคาย, และอุทัยธานี

<u>วิเคราะห์โดย</u>

- นำข้อมูลการระบาดในประเทศจีนที่ได้มีการรายงานไปยัง OIE มาสร้างแบบจำลองเชิงพื้นที่
- นำแบบจำลองที่ได้ไปพยากรณ์ระดับความเสี่ยงของโรคในประเทศจีน, ประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชีย รวมถึงประเทศไทย

กรณีเกิดโรคในฟาร์มสุกร

- บันทึกสั่งกักสุกรและซากทุกฟาร์มรัศมีไม่น้อยกว่า 1 กม.
- ทำลายสุกรและซากทั้งฟาร์ม
- ทำลายเชื้อโรคที่ฟาร์มและกำจัดสัตว์พาหะ
- การเข้มงวดการแพร่กระจายเชื้อออกนอกฟาร์ม
- สอบสวนโรคเชิงลึก
  ระยะฟักตัว 4-19 วัน
- พักคอกอย่างน้อย 12 สัปดาห์
- การดำเนินตามระบบความปลอดภัยทางชีวภาพทั้งเกษตรกรและ จนท.

ปศุสัตว์จังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้ใช้อำนาจตามมาตรา 21 ประกาศโรคระบาดชนิดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย 5 กิโลเมตร

การควบคุมโรคผ่านศูนย์ปฏิบัติการควบคุมโรค (war room) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการควบคุมโรค

หน้า 38-39

การบริหารจัดการและขับเคลื่อนมาตรการ

- ผลักดันแผนรับมือโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรในประเทศไทยเป็นวาระแห่งชาติ
- จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการป้องกัน ควบคุมและกำจัดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรแห่งชาติ
- จัดตั้งจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังและควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (War room)
    - ระดับกรมปศุสัตว์
    - ระดับจังหวัด
- ซักซ้อมแผนเมื่อเกิดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร
- ผลักดันงบประมาณ

Activ
Go to S

การจัดการฟาร์ม เพื่อป้องกันการระบาดของโรคเข้าสู่ฟาร์ม

ปฏิบัติตาม
ระบบความปลอดภัย
ทางชีวภาพ

ฆ่าเชื้อโรคก่อนเข้าออกฟาร์ม รุ่มเท้า
เปลี่ยนเสื้อผ้า รองเท้า พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ
ยานพาหนะ ก่อน - หลัง เข้าออกฟาร์ม

ไม่ซื้อขาย นำเข้าสุกร
จากแหล่งที่ไม่ทราบที่มาชัดเจน

เข้มงวดบุคคล
ภายนอกห้าม เข้า - ออก ฟาร์ม

ทำความสะอาดโรงเรือน คอกสุกร
ด้วยผงซักฟอก และพ่นหรือราดน้ำยาฆ่าเชื้อ
กลุ่ม ether, chloroform
สารประกอบไอโอดีน หรือโซดาไฟ

งดใช้เศษอาหารในการเลี้ยงสุกร

การจัดการฟาร์ม เมื่อมีการระบาดของโรคเข้าสู่ฟาร์ม

เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ดำเนินการควบคุมโรค

หมูป่วยตายเฉียบพลัน

แจ้งเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์

สอบสวนโรค เก็บตัวอย่างส่งตรวจ จำกัดการเคลื่อนย้ายสัตว์ พ่นน้ำยาฆ่าเชื้อ

คำสั่งจังหวัดสกลนคร

ที่ ๗๔๗ / ๒๕๖๒

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังและควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (War room)

ด้วยมีรายงานการเกิดโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African swine fever) ในสาธารณรัฐประชาชนจีนอย่างต่อเนื่องและยังไม่สามารถควบคุมได้ ต่อมา มีรายงานการเกิดโรคในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดการระบาดของโรคดังกล่าว เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายสุกรและซากสุกรภายในภูมิภาค รวมถึงมีโอกาสที่เชื้อจะปนเปื้อนกับคนและอาหารที่เป็นผลิตภัณฑ์จากสุกรที่ไม่ผ่านการปรุงสุกเพื่อการบริโภค โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรเป็นโรคระบาดสัตว์ที่เกิดจากเชื้อไวรัสที่ไม่ก่อให้เกิดโรคในคนและสัตว์ชนิดอื่น เกิดโรคได้เฉพาะในสุกรเท่านั้น โดยเป็นโรคที่มีความรุนแรงและก่อให้เกิดความสูญเสียต่อสุกรทุกกลุ่มอายุ ยังไม่มีวัคซีนในการป้องกันและยาในการรักษาโรค หากมีการระบาดเกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงทางด้านอาหารเป็นอย่างมาก

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและบูรณาการประสานงานภายใต้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จังหวัดสกลนคร จึงได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังและควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (War room) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร	ประธานกรรมการ
(๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร	รองประธานกรรมการ
(๓) ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๒๑	กรรมการ
(๔) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๕) ปลัดจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๖) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๗) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๘) นายอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
(๙) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๐) ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร	กรรมการ
(๑๑) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๒) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๓) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนขอนแก่น	กรรมการ
(๑๔) ประธานหอการค้าจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๕) ท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๖) พาณิชย์จังหวัดสกลนคร	กรรมการ

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

/...(๑๗)ประชาสัมพันธ์

(๑๗) ประชาสัมพันธ์จังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๘) ขนส่งจังหวัดสกลนคร	กรรมการ
(๑๙) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๓	กรรมการ
(๒๐) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑-๓	กรรมการ
(๒๑) ปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร	กรรมการและเลขานุการ
(๒๒) หัวหน้ากลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๓) หัวหน้ากลุ่มคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

<u>อำนาจหน้าที่</u>

(๑) กำหนดนโยบายและดำเนินการตามแผนเตรียมความพร้อมเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (Contingency plan) และแนวทางเวชปฏิบัติของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (Clinical Practice Guideline) ของกรมปศุสัตว์

(๒) เตรียมความพร้อมด้านข้อมูลพื้นฐาน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรและปัจจัยต่าง ๆ เพื่อรับมือกรณีเกิดการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรในจังหวัด

(๓) กรณีที่มีการระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร ให้กำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนเตรียมความพร้อม ฯ เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่นและควบคุมโรคได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายวิทยา ชุ่มหว่องฉลอง)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ขอบคุณครับ

alamy stock photo
BPR29A
www.alamy.com

alamy stock photo
BPR29J
www.alamy.com